

Latvian in everyday situations

Module 2: The empty flat

8 Exercises • Duration: 25 min.

The empty flat

Latvian

Read & listen online

Vāciski, latviski

Form	Example	Meaning
runāju	Es runāju latviski.	I speak Latvian.
runā	Tu runā latviski.	You speak Latvian, familiar.
runā	Viņa runā latviski.	She speaks Latvian.
runājam	Mēs runājam latviski.	We speak Latvian.
runājat	Jūs runājat latviski.	You speak Latvian, polite.
runā	Viņi runā latviski.	They speak Latvian.
vācietis vāciete	Es esmu vācietis. Es esmu vāciete.	I am German.
inženieris inženiere	Es esmu inženieris. Es esmu inženiere.	I am an engineer.

An infinitive is the dictionary verb form, ending in **-t** or **-ties**: **spēlēt**, to play, **gulēt**, to sleep. Remove **-t** from **spēlēt** to see its long-vowel stem. The regular present forms are **spēlēju**, **spēlē**, **spēlē**, **spēlējam**, **spēlējat**, **spēlē**.

The same model gives **dzīvoju**, **dzīvo**, **dzīvo**, **dzīvojam**, **dzīvojat**, **dzīvo** and **runāju**, **runā**, **runā**, **runājam**, **runājat**, **runā**. The third-person form is the same for he, she and they.

Put **ne-** before the verb: **nepēlēju, nespēlē, nespēlē, nespēlējam, nespēlējat, nespēlē.** Early **Spēlējiet rīt, lūdzu** is a whole polite request. **Gulēt** has the useful forms **guļū, guļi, guļ, guļam, guļat, guļ;** learn the sound change with the verb.

Say **Es esmu vācietis/vāciete** for German nationality and **Es runāju vāciski** for speaking German. A profession is **inženieris/inženiere.** **No Vācijas,** from Germany, is an early whole source phrase.

The Latvian alphabet has 33 letters: **a, ā, b, c, č, d, e, ē, f, g, ģ, h, i, ī, j, k, ķ, l, ļ, m, n, ņ, o, p, r, s, š, t, u, ū, v, z, ž.** Keep macrons and consonant marks. A foreign surname such as Becker keeps its passport spelling. **Nosauciēt burtus, lūdzu** asks for spelling.

Galda nav, krēslu nav

Form	Example	Meaning
Galda	Galda nav.	There is no table.
Skapja	Skapja nav.	There is no wardrobe.
Mājas	Mājas nav.	There is no house.
Krūzes	Krūzes nav.	There is no cup.
galdi	Te ir galdi.	There are tables here.
mājas	Te ir mājas.	There are houses here.
jauns jauna	Es esmu jauns. Es esmu jauna.	I am new.
jauns jauna	Jūs esat jauns. Jūs esat jauna.	You are new, polite.

The genitive names an owner or what is absent. With **nav**, singular patterns are **galda nav, skapja nav, tirgus nav, mājas nav, krūzes nav, nakts nav.** The noun classes are commonly called declensions; learn each noun with its form, not by guessing from English.

For a singular object, the same nouns are **galdu, skapi, tirgu, māju, krūzi, nakti**. For a location they are **galdā, skapī, tirgū, mājā, krūzē, naktī**.

Plural subject forms are **galdi, skapji, tirgi, mājas, krūzes, naktis**. After **nav**, plural genitive forms are **galdu, skapju, tirgu, māju, krūžu, nakšu**. Notice consonant changes in some genitives. **Ir** and **nav** do not change for plural nouns.

Liels dīvāns, liela lampa

Form	Example	Meaning
liels	Tas ir liels galds.	That is a big table.
liela	Tā ir liela lampa.	That is a big lamp.
lielu	Es redzu lielu galdu.	I see a big table.
lieli	Te ir lieli galdi.	There are big tables here.
lielas	Te ir lielas mājas.	There are big houses here.
zaļa	Lampa ir zaļa.	The lamp is green.
jauns jauna	Es esmu jauns. Es esmu jauna.	I am new.
jauns jauna	Jūs esat jauns. Jūs esat jauna.	You are new, polite.

An adjective agrees with its noun's gender, number and case. Singular nominative patterns are **liels galds, liela māja**. Accusative is **lielu galdu, lielu māju**; genitive is **liela galda, lielas mājas**; locative is **lielā galdā, lielā mājā**.

Plural nominatives are **lieli galdi, lielas mājas**. Both plural accusatives use **lielus galdus, lielas mājas**. The owner can be a name in the genitive: **Maijas galds**, Maija's table, **Jāņa dīvāns**, Jānis's sofa.

The complete basic colours are **sarkans, dzeltens, zils, zaļš, melns, balts, brūns, pelēks**. Feminine forms are **sarkana, dzeltena, zila, zaļa, melna, balta, brūna, pelēka**. More definite describing forms in the scene, such as **sarkanā lampa**, mean the particular red lamp; learn them as recognition chunks here.

Mans, mana, mani, manas

Form	Example	Meaning
mans	Tas ir mans galds.	That is my table.
mana	Tā ir mana krūze.	That is my cup.
mani	Tie ir mani krēsli.	Those are my chairs.
manas	Tās ir manas krūzes.	Those are my cups.
manu	Es ņemu manu krūzi.	I take my cup.
manā	Muris ir manā krēslā.	Muris is in my armchair.
jauns jauna	Es esmu jauns. Es esmu jauna.	I am new.
jauns jauna	Jūs esat jauns. Jūs esat jauna.	You are new, polite.

Use **mans, mana** for my; **tavs, tava** for your familiar; **mūsu** for our; **jūsu** for your polite or plural; **viņa** for his; **viņas** for her; **viņu** for their. The final five owner forms stay unchanged while the following noun changes.

My plural nouns use **mani** for masculine and **manas** for feminine. Accusative singular is **manu** for both; genitive singular is **mana** masculine, **manas** feminine; dative is **manam**, masculine, **manai**, feminine; locative is **manā** for both.

Ownership does not depend on the learner's gender. **Mana krūze** is my cup for Lukas and Lena. For describing yourself, however, use **jauns/jauna**.

Mēs palīdzam

Form	Example	Meaning
palīdzu	Es palīdzu Elīnai.	I help Elīna.
palīdzī	Tu palīdzī Elīnai.	You help Elīna, familiar.
palīdz	Viņš palīdz Elīnai.	He helps Elīna.
palīdzam	Mēs palīdzam Elīnai.	We help Elīna.
palīdzat	Jūs palīdzat Elīnai.	You help Elīna, polite.
palīdz	Viņi palīdz Elīnai.	They help Elīna.
izsalcis izsalkusi	Es esmu izsalcis. Es esmu izsalkusi.	I am hungry.
izsalcis izsalkusi	Jūs esat izsalcis. Jūs esat izsalkusi.	You are hungry, polite.

An infinitive is the dictionary verb form, ending in **-t** or **-ties**: **spēlēt**, to play, **gulēt**, to sleep. Remove **-t** from **spēlēt** to see its long-vowel stem. The regular present forms are **spēlēju**, **spēlē**, **spēlē**, **spēlējam**, **spēlējat**, **spēlē**.

The same model gives **dzīvoju**, **dzīvo**, **dzīvo**, **dzīvojam**, **dzīvojat**, **dzīvo** and **runāju**, **runā**, **runā**, **runājam**, **runājat**, **runā**. The third-person form is the same for he, she and they.

Put **ne-** before the verb: **nespēlēju**, **nespēlē**, **nespēlē**, **nespēlējam**, **nespēlējat**, **nespēlē**. Early **Spēlējiet rīt, lūdzu** is a whole polite request. **Gulēt** has the useful forms **guļu**, **guli**, **guļ**, **guļam**, **guļat**, **guļ**; learn the sound change with the verb.

Palīdzēt has **palīdzu**, **palīdzī**, **palīdz**, **palīdzam**, **palīdzat**, **palīdz**. The recipient takes a dative: **palīdzēt man**, help me. A singular noun dative is **galdam**, **skapim**, **tirgum**, **mājai**, **krūzei**, **naktij**.

Early **Kas notika?** and **Tas nebiju es** are useful furniture-scene reactions, learned whole before full action past. **Ejam** is a familiar joint suggestion learned as a chunk until commands in module five.

GRAMMAR

G1) FIND THE MODULE PATTERNS

Underline the form taught in this module.

1 Es esmu vācietis.

Meaning: I am German.

2 Es esmu vāciete.

Meaning: I am German.

3 Es esmu inženieris.

Meaning: I am an engineer.

4 Es esmu inženiere.

Meaning: I am an engineer.

5 Es runāju latviski.

Meaning: I speak Latvian.

6 Galda nav.

Meaning: There is no table.

7 Tas ir liels galds.

Meaning: That is a big table.

8 Tas ir mans galds.

Meaning: That is my table.

9 Es palīdzu Elīnai.

Meaning: I help Elīna.

10 Tu runā latviski.

Meaning: You speak Latvian, familiar.

G2) CHOOSE THE FORM 1

Choose the right word for the gap.

1 Lukas: Es esmu _____.

- ☐ A vācieši
- ☐ B vācietes
- ☐ C vācietis

Meaning: I am German.

2 Lena: Es esmu _____.

- ☐ A vācietes
- ☐ B vāciete
- ☐ C vācieši

Meaning: I am German.

3 Lukas: Es esmu _____.

- ☐ A inženieres
- ☐ B inženieri
- ☐ C inženieris

Meaning: I am an engineer.

4 Lena: Es esmu _____.

- ☐ A inženieres
- ☐ B inženiere
- ☐ C inženieri

Meaning: I am an engineer.

5 Es _____ latviski.

- ☐ A runā
- ☐ B runāju
- ☐ C runājam

Meaning: I speak Latvian.

6 _____ nav.

- ☐ A Galda
- ☐ B Galds
- ☐ C Galdu

Meaning: There is no table.

7 Tas ir _____ galds.

- ☐ A lieli
- ☐ B liels
- ☐ C liela

Meaning: That is a big table.

8 Tas ir _____ galds.

- ☐ A mans
- ☐ B mana
- ☐ C manu

Meaning: That is my table.

9 Es _____ Elīnai.

- ☐ A palīdzam
- ☐ B palīdzu
- ☐ C palīdzī

Meaning: I help Elīna.

10 Tu _____ latviski.

- ☐ A runāju
- ☐ B runā
- ☐ C runājat

Meaning: You speak Latvian, familiar.

G3) CHOOSE THE FORM 2

Choose the right word for the gap.

1 _____ nav.

- ☐ A Skapi
- ☐ B Skapja
- ☐ C Skapis

Meaning: There is no wardrobe.

2 Tā ir _____ lampa.

- ☐ A liela
- ☐ B liels
- ☐ C lieli

Meaning: That is a big lamp.

3 Tā ir _____ krūze.

- ☐ A manu
- ☐ B mana
- ☐ C mans

Meaning: That is my cup.

4 Tu _____ Elīnai.

- ☐ A palīdzi
- ☐ B palīdzu
- ☐ C palīdzat

Meaning: You help Elīna, familiar.

5 _____ nav.

- ☐ A Māja
- ☐ B Māju
- ☐ C Mājas

Meaning: There is no house.

6 Es redzu _____ galdu.

- ☐ A liels
- ☐ B liela
- ☐ C lielu

Meaning: I see a big table.

7 Tie ir _____ krēsli.

- ☐ A mans
- ☐ B manas
- ☐ C mani

Meaning: Those are my chairs.

8 Viņš _____ Elīnai.

- ☐ A palīdzu
- ☐ B palīdzam
- ☐ C palīdz

Meaning: He helps Elīna.

G4) CHOOSE THE FORM 3

Choose the right word for the gap.

1 Mēs _____ latviski.

- ☐ A runājam
- ☐ B runājat
- ☐ C runā

Meaning: We speak Latvian.

2 _____ nav.

- ☐ A Krūze
- ☐ B Krūzes
- ☐ C Krūzi

Meaning: There is no cup.

3 Te ir _____ galdi.

- ☐ A lieli
- ☐ B lielu
- ☐ C liels

Meaning: There are big tables here.

4 Tās ir _____ krūzes.

- ☐ A manas
- ☐ B mana
- ☐ C mani

Meaning: Those are my cups.

5 Mēs _____ Elīnai.

- ☐ A palīdzam
- ☐ B palīdz
- ☐ C palīdzat

Meaning: We help Elīna.

G5) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

vācieši vācietis

Lukas: Es esmu _____.

Meaning: I am German.

vācieši vāciete

Lena: Es esmu _____.

Meaning: I am German.

inženieri inženieris

Lukas: Es esmu _____.

Meaning: I am an engineer.

inženieri inženiere

Lena: Es esmu _____.

Meaning: I am an engineer.

runā runāju

Es _____ latviski.

Meaning: I speak Latvian.

Galds Galda

_____ nav.

Meaning: There is no table.

liela liels

Tas ir _____ galds.

Meaning: That is a big table.

mana mans

Tas ir _____ galds.

Meaning: That is my table.

palīdzī palīdzu

Es _____ Elīnai.

Meaning: I help Elīna.

runāju runā

Tu _____ latviski.

Meaning: You speak Latvian, familiar.

Skapis Skapja

_____ nav.

Meaning: There is no wardrobe.

liels liela

Tā ir _____ lampa.

Meaning: That is a big lamp.

G6) PUT THE MESSAGES TOGETHER

Put the words in order.

1

Meaning: That is my cup.

2 Elīnai. palīdzi Tu

Meaning: You help Elīna, familiar.

3 Tagad Mājas nav.

Meaning: Now: There is no house.

4 galdu. lielu redzu Es

Meaning: I see a big table.

5 krēsli. mani Tie ir

Meaning: Those are my chairs.

6 Viņš palīdz Elīnai.

Meaning: He helps Elīna.

7 Mēs latviski. runājam

Meaning: We speak Latvian.

8 Krūzes Tagad nav.

Meaning: Now: There is no cup.

9 ir galdi. Te lieli

Meaning: There are big tables here.

10 ir manas krūzes. Tās

Meaning: Those are my cups.

G7) USE THE PATTERNS

Choose the right words for the situation.

1 **Lukas: I am German. You say:**

- ☐ A Es esmu vācieši.
- ☐ B Es esmu vācietis.

2 **Lena: I am German. You say:**

- ☐ A Es esmu vāciete.
- ☐ B Es esmu vācieši.

3 **Lukas: I am an engineer. You say:**

- ☐ A Es esmu inženieris.
- ☐ B Es esmu inženieri.

4 Lena: I am an engineer. You say:

- ☐ A Es esmu inženiere.
- ☐ B Es esmu inženieri.

5 I speak Latvian. You say:

- ☐ A Es runāju latviski.
- ☐ B Es runā latviski.

6 There is no table. You say:

- ☐ A Galds nav.
- ☐ B Galda nav.

7 That is a big table. You say:

- ☐ A Tas ir liels galds.
- ☐ B Tas ir liela galds.

8 That is my table. You say:

- ☐ A Tas ir mana galds.
- ☐ B Tas ir mans galds.

9 I help Elīna. You say:

- ☐ A Es palīdzi Elīnai.
- ☐ B Es palīdzu Elīnai.

10 You speak Latvian, familiar. You say:

- ☐ A Tu runāju latviski.
- ☐ B Tu runā latviski.

G8) ONE MORE MIXED MESSAGE SET

Fill the gaps with the words from the box.

palīdzam palīdzat

Mēs _____ Elīnai.

Meaning: We help Elīna.

vācietis vācieši

Lukas: Es esmu _____.

Meaning: I am German.

vāciete vācieši

Lena: Es esmu _____.

Meaning: I am German.

inženieris inženieri

Lukas: Es esmu _____.

Meaning: I am an engineer.

inženiere inženieri

Lena: Es esmu _____.

Meaning: I am an engineer.

runāju runā

Es _____ latviski.

Meaning: I speak Latvian.